

**БАГАТОСТОРОННІЙ МЕМОРАНДУМ
ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ**

**між Міністерством юстиції України,
Координаційним центром з надання
правової допомоги,
Представництвом Дитячого фонду ООН
(ЮНІСЕФ) в Україні,
Програмою USAID «Нове правосуддя», яка
впроваджується Кімонікс Інтернешнл Інк.**

*щодо підтримки впровадження ініціативи зі
співробітництва у галузі захисту прав дітей*

Київ

«14» березня 2018 року

Міністерство юстиції України (далі –
Мін'юст), в особі Міністра, пана **Петренка
Павла Дмитровича**, яке діє на підставі
Положення про Міністерство юстиції України,
затвердженого постановою Кабінету Міністрів
України від 02 липня 2014 року № 228, та

**Координаційний центр з надання правової
допомоги** (далі – Координаційний центр), в
особі його директора, пана **Бонюка
Олексія Петровича**, який діє на підставі
Положення про Координаційний центр з
надання правової допомоги, затвердженого
постановою Кабінету Міністрів України від 06
червня 2012 року № 504, та

**Представництво Дитячого фонду ООН
(ЮНІСЕФ) в Україні** (далі – ЮНІСЕФ в
Україні), в особі його Голови, пані
Джованни Барберіс, яке діє на підставі
Основної Угоди між Дитячим фондом
Організації Об'єднаних Націй та Урядом
України від 07 вересня 1998 року, а також

Кімонікс Інтернешнл Інк., яка в Україні має
статус організації, що забезпечує реалізацію
проекту міжнародної технічної допомоги
«Програма реформування сектору юстиції
«Нове правосуддя» (далі – Програма «Нове
правосуддя»), що фінансується Агентством
США з міжнародного розвитку (USAID) за
контрактом номер: AID-OAA-I-13-00032,
технічним завданням номер: # AID-121-TO-16-
00003 (далі – «Контракт» та «Завдання»), в
особі керівника Програми, пана
Девіда Майкла Вона, який діє в Україні на
підставі довіреності Компанії від 10 листопада
2016 року, що засвідчена Апостилом № 424663
від 14 листопада 2016 року,

**MULTILATERAL MEMORANDUM
OF UNDERSTANDING**

**between the Ministry of Justice of Ukraine,
Coordination Centre for Legal Aid Provision,
the United Nations Children's Fund (UNICEF)
in Ukraine and the Nove Pravosuddya Justice
Sector Reform Program, implemented by
Chemonics International Inc.**

*with regard to enhance partnership in the area of
protection of the rights of children*

Kyiv

«14» March 2018

Ministry of Justice of Ukraine (hereinafter
referred to as MoJ) represented by the Minister
Pavlo Petrenko, acting in accordance with the
Regulation of the Ministry of Justice of Ukraine
adopted by the Resolution of the Cabinet of
Ministers of Ukraine as of July 2, 2014 No 228,
and

Coordination Centre for Legal Aid Provision
(hereinafter referred to as CCLAP) represented by
the Director **Oleksii Boniuk**, acting in accordance
with the Regulation on the Coordination Centre for
Legal Aid Provision, adopted by the Resolution of
the Cabinet of Ministers of Ukraine as of June 6,
2012 No 504, and

**United Nations Children's Fund (UNICEF) in
Ukraine** (hereinafter referred to as UNICEF)
represented by the Country Representative
Giovanna Barberis, acting in accordance with the
Basic Cooperation agreement between the United
Nations Children's Fund and the Government of
Ukraine as of September 7, 1998, and

Chemonics International Inc. having in Ukraine
a status of the organization implementing the Nove
Pravosuddya Justice Sector Reform Program
technical assistance project (hereinafter referred to
as New Justice Program), funded by the U.S.
Agency for International Development (USAID),
Contract: # AID-OAA-I-13-00032, Task Order: #
AID-121-TO-16-00003 (hereafter called the
«Contract» and «Order»), represented by the Chief
of Party **David Michael Vaughn**, acting in
Ukraine by virtue of the Power of Attorney issued
on November 10, 2016 legalized via Apostille
#424663 on November 14, 2016,

які надалі спільно іменуються «Сторонами», уклали цей Багатосторонній меморандум про взаєморозуміння (далі – «Меморандум») та дійшли згоди про наступне:

Стаття 1. Предмет Меморандуму

1.1. Предметом цього Меморандуму є налагодження співпраці між Сторонами у межах діяльності Міжвідомчої координаційної ради з питань правосуддя щодо неповнолітніх (далі – Міжвідомча координаційна рада), що передбачатиме надання технічної допомоги Мін'юсту та Координаційному центру з метою впровадження кращих практик правосуддя для дітей, у тому числі на базі системи безоплатної правової допомоги.

Опис умов та обсягу співпраці зазначається у додатках до цього Меморандуму.

Стаття 2. Загальні положення

2.1. Метою Меморандуму є консолідація зусиль Сторін, спрямованих на визначення їх спільного бачення щодо проведення реформи у сфері захисту прав дітей та створення відповідних механізмів для її впровадження у рамках співробітництва, визначеного цим Меморандумом.

2.2. Цей Меморандум слід розглядати як основу для подальших ініціатив, спрямованих на розвиток взаємодії та співробітництва Сторін у межах повноважень, визначених Конституцією, діючим законодавством України та цим Меморандумом.

2.3. Сторони засвідчують свою готовність до взаємовигідного співробітництва у визначених Меморандумом напрямках співпраці.

2.4. Сторони діють відповідно до цього Меморандуму, а також відповідно до інших угод та/або договорів, які додатково можуть бути укладені між ними.

2.5. Сторони мають намір надавати одна одній всебічну та повну підтримку для розвитку співробітництва між ними відповідно до цього Меморандуму та інформувати одна одну про заходи, спрямовані на його розвиток.

hereinafter jointly referred to as the «Parties», have signed this Multilateral Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as «Memorandum») and agreed on the following:

Article 1. Scope of the Memorandum

1.1. The scope of this Memorandum is to establish cooperation between the Parties in the framework of the Inter-Agency Coordination Council on Justice for Children (hereinafter – the Inter-Agency Coordination Council), which will envisage providing technical assistance to support MoJ and CCLAP in introducing the best practices of justice for children, including on the basis of free legal aid system.

Description of conditions and scope of cooperation is specified in Annexes to this Memorandum.

Article 2. General Provisions

2.1. The purpose of the Memorandum is to consolidate the Parties' efforts to identify a common vision on the implementation of reform in the area of child rights' protection and the establishment of necessary mechanisms for the reform implementation in the cooperation framework specified by this Memorandum.

2.2. This Memorandum should be considered as the basis for the development of further initiatives aimed at developing interaction and cooperation between the Parties within the powers determined by the Constitution, current legislation of Ukraine and this Memorandum.

2.3. The Parties express their readiness for mutual collaboration in the areas identified in the Memorandum.

2.4. The Parties shall act in accordance with this Memorandum and under other agreements and/or contracts that may be concluded between them.

2.5. The Parties intend to provide each other with full support for effective implementation of relevant activities, deriving from this Memorandum, and to inform each other of measures undertaken for its implementation.

Стаття 3. Очікувані результати ініціативи

3.1. Мін'юст та Координаційний центр сприятимуть впровадженню та поширенню кращих практик правосуддя для дітей у рамках співробітництва, визначеного у цьому Меморандумі.

Стаття 4. Обов'язки Сторін

4.1. У рамках Меморандуму Сторони підтверджують свою згоду на здійснення заходів, зазначених у додатках до нього, через:

4.1.1. надання взаємної організаційної та технічної підтримки для забезпечення сталості ініціатив, напрацьованих відповідно до Меморандуму;

4.1.2. надання взаємної допомоги в організації та проведенні семінарів, конференцій, ділових зустрічей тощо;

4.1.3. участь в організованих Сторонами заходах з реалізації ініціатив, визначених цим Меморандумом;

4.1.4. своєчасне надання інформації про будь-які події, що можуть вплинути на реалізацію ініціатив, з метою якомога ефективнішого їх попередження;

4.1.5. здійснення спільної роботи щодо впровадження нових сучасних стандартів у сфері захисту прав дітей;

4.1.6. спільну підготовку методичних рекомендацій та інших інформаційних матеріалів, необхідних для роботи в рамках виконання завдань Меморандуму;

4.1.7. оприлюднення інформації про взаємодію та реалізацію спільних ініціатив, зокрема шляхом її розміщення на офіційних сайтах та сторінках у соціальних мережах Сторін.

4.2. Цей Меморандум не створює жодних фінансових та правових зобов'язань для Сторін.

Стаття 5. Набрання чинності та строк дії

5.1. Цей Меморандум набирає чинності з моменту його підписання та діє до 31 грудня 2019 року.

Article 3. Expected Results under the Initiative

3.1. MoJ and CCLAP will ensure the implementation and spreading of the best practices of justice for children within the frameworks of the cooperation as specified in this Memorandum.

Article 4. Responsibilities of the Parties

4.1. Under this Memorandum, the Parties confirm their consent to implement the activities specified in the Annexes by:

4.1.1. providing mutual organizational and technical support to ensure sustainability of the initiatives developed under the Memorandum;

4.1.2. providing mutual support in organizing and conducting seminars, conferences, and round table discussions;

4.1.3. participating in events organized by the Parties related to the implementation of the initiatives under this Memorandum;

4.1.4. informing in a timely manner about any issues which may affect the implementation of initiatives, in order to ensure efficient prevention thereof;

4.1.5. cooperating in the field of implementation of new and modern standards in the field of protection of children's rights;

4.1.6. jointly developing methodological recommendations and other information materials necessary for achieving the goals of the Memorandum;

4.1.7. publishing information on cooperation and implementation of joint initiatives, in particular, through posting it on official websites and pages in social networks of the Parties.

4.2. This Memorandum does not constitute any financial or legal obligations for the Parties.

Article 5. Commencement and Duration

5.1. This Memorandum comes into force as of the date of its signing by the Parties and is valid until December 31, 2019.

5.2. Будь-які зміни чи доповнення до положень Меморандуму узгоджуються Сторонами у письмовій формі та набирають чинності після підписання уповноваженими представниками Сторін.

Стаття 6. Інші положення

6.1. Кожна зі Сторін залишає за собою право розірвати цей Меморандум у будь-який момент у разі, якщо інші Сторони не виконують зобов'язання, що ним передбачені.

6.2. Меморандум укладено у чотирьох оригінальних примірниках українською та англійською мовами, по одному примірнику для кожної Сторони, які мають однакову юридичну силу.

6.3. Усі додатки до цього Меморандуму є його невід'ємною частиною.

6.4. Вся кореспонденція щодо виконання цього Меморандуму має надсилатись за такими адресами:

Міністерство юстиції України
01001, Київ, вул. Городецького 13

Координаційний центр з надання правової допомоги
04053, Київ, вул. Січових Стрільців 73

Представництво Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні
01011, Київ, Кловський узвіз 1

Кімоніке Інтернешнл Інк., яка в Україні має статус організації, що забезпечує реалізацію проекту міжнародної технічної допомоги «Програма реформування сектору юстиції «Нове правосуддя»
01030, вул. Івана Франка 36, офіс 3

5.2. Any amendments or changes to the Memorandum shall be agreed upon by the Parties in writing and come into force after they have been signed by authorized representatives of the Parties.

Article 6. Other provisions

6.1. Each Party reserves the right to terminate this Memorandum at any time if other Parties do not fulfill their obligations under it.

6.2. Memorandum is signed in four original, legitimate copies in English and Ukrainian, one for each Party.

6.3. All Annexes to this Memorandum are an integral part thereof.

6.4. All further correspondence regarding the implementation of this Memorandum should be addressed to:

Ministry of Justice of Ukraine
13 Horodetskogo Str., Kyiv, 01001

Coordination Centre for Legal Aid Provision
73 Sichovykh Striltsiv Str., Kyiv, 04053

United Nations Children's Fund (UNICEF) in Ukraine
1 Klovsky Descent, Kyiv, 01011

Chemonics International Inc. having in Ukraine a status of the organization implementing the Nove Pravosuddya Justice Sector Reform Program
36 Ivana Franka Str., office 3, Kyiv, 01030

**НА ПІДТВЕРДЖЕННЯ
ВИЩЕЗАНАЧЕНОГО,**

уповноважені представники Сторін підписали
цей Меморандум

IN WITNESS WHEREOF,

duly authorized representatives of the Parties
signed this Memorandum

Від Міністерства юстиції України:
Міністр
Петренко Павло Дмитрович

On behalf of the Ministry of Justice of Ukraine:
Minister of Justice of Ukraine
Pavlo Petrenko

Дата _____ 2018 року

Date _____ 2018

Від Координаційного центру з надання
правової допомоги
Директор
Бонік Олександр Петрович

On behalf of the Coordination Centre for Legal
Aid Provision
Director
Oleksii Boniuk

Дата _____ 2018 року

Date _____ 2018

Від Представництва Дитячого фонду ООН
(ЮНІСЕФ) в Україні:
Голова Представництва
Джованна Барберіс

On behalf of the United Nations Children's Fund
(UNICEF) in Ukraine:
Representative
Giovanna Barberis

Дата _____ 2018 року

Date _____ 2018

Від Кімонікс Інтернешнл Інк./ USAID
«Програма реформування сектору юстиції
«Нове правосуддя»:
Керівник Програми
Девід Майкл Вон

On behalf of
Chemonics International Inc. / USAID Nove
Pravosuddya Justice Sector Reform Program:
Chief of Party
David Michael Vaughn

Дата _____ 2018 року

Date _____ 2018

ДОДАТОК А
Сфера співпраці

1. У межах своєї компетенції Сторони співпрацюють в таких напрямках:

1.1. розробка та впровадження ефективних механізмів захисту прав дітей у кримінальних провадженнях, в тому числі поширення практик медіації та інших форм відновного правосуддя;

1.2. розробка навчального курсу, підготовка тренерів та проведення регіональних тренінгів для адвокатів, які залучаються чи можуть бути залучені з метою надання безоплатної вторинної правової допомоги дітям у кримінальних провадженнях;

1.3. розробка і апробація механізмів відбуття неповнолітніми покарань, не пов'язаних з ізоляцією особи.

2. Для цілей, зазначених у цьому Меморандумі, Сторони, за взаємною згодою, можуть запросити до співпраці в рамках узгоджених сфер діяльності інших фізичних осіб та юридичних осіб незалежно від форм власності та підпорядкування, зокрема шляхом створення з ними на базі Міжвідомчої координаційної ради тимчасових робочих груп, або сприяння формуванню інших підвідомчих структур.

3. З метою впровадження цього Меморандуму, Сторони приймають на себе наступні зобов'язання:

3.1. Мін'юст та Координаційний центр погоджуються:

3.1.1. співпрацювати зі Сторонами з метою досягнення мети, визначеної у частині 2.1 статті 2 Меморандуму;

3.1.2. забезпечувати необхідний організаційний та методологічний супровід реалізації спільних ініціатив Сторін;

3.1.3. здійснювати погодження залучення кандидатів на зайняття посад експертів у межах реалізації ініціатив, визначених Меморандумом;

3.1.4. вживати заходів щодо розробки проектів нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію ініціатив, визначених цим Меморандумом.

ANNEX A
Scope of Cooperation

1. Within their areas of competence, the Parties shall cooperate in the following matters:

1.1. development and implementation of effective mechanisms of protecting children's rights in criminal proceeding, including promotion of mediation and other forms of restorative practices;

1.2. development of a curriculum, training the trainers, and conducting regional trainings for attorneys who are or may be involved in providing free secondary legal aid to children in criminal proceedings;

1.3. development and approbation of the mechanisms of serving non-custodial sentences by juveniles.

2. For the purposes specified in this Memorandum, the Parties may, by mutual consent, invite to cooperation under agreed areas other individuals and legal entities regardless of their ownership and subordination, in particular, by establishing jointly with them ad-hoc working groups, or other subordinate structures within the Inter-Agency Coordination Council.

3. In order to implement this Memorandum, the Parties shall undertake the following responsibilities:

3.1. MoJ and CCLAP agree to:

3.1.1. cooperate with the Parties to achieve the aim, specified in part 2.1 of Article 2 of the Memorandum;

3.1.2. provide necessary organizational and methodological support to the implementation of the Parties' joint initiatives;

3.1.3. approve the engagement of the candidates for expert positions within the realization of the initiatives, specified in the Memorandum;

3.1.4. take actions on developing draft legislative acts aimed at the implementation of the initiatives specified by the Memorandum.

3.2. ЮНІСЕФ погоджується:

3.2.1. надати підтримку реалізації пілотного проекту з навчання адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, медіації у кримінальних провадженнях щодо дітей (далі – пілотний проект), зокрема шляхом розробки його методології, навчальних програм та матеріалів;

3.2.2. провести навчання з медіації у кримінальному провадженні для адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, з метою підвищення їх спроможності виступати у ролі медіатора між неповнолітнім правопорушником та потерпілим задля впровадження механізму перенаправлення;

3.2.3. надавати необхідну експертну допомогу, в тому числі шляхом залучення адвокатів, що пройшли навчання з медіації, в процесі реалізації та досягнення завдань пілотного проекту;

3.2.4. передавати Сторонам усі напрацювання, отримані в рамках реалізації цього Меморандуму, в тому числі методики з навчання спеціалістів, уповноважених працювати з дітьми у контакт з законом, які були розроблені в рамках діяльності ЮНІСЕФ в Україні.

3.3. Програма «Нове правосуддя» погоджується:

3.3.1. залучити експертів для проведення аналізу поточного стану ведення кримінальних проваджень щодо неповнолітніх та розробки тренінгової програми з питань захисту прав дітей у кримінальних провадженнях;

3.3.2. надати підтримку у підготовці тренерів та проведенні регіональних тренінгів з питань захисту прав дітей у кримінальних провадженнях для адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу;

3.3.3. надати підтримку Сторонам щодо удосконалення та апробації механізмів відбування неповнолітніми покарань, не пов'язаних з ізоляцією особи;

3.3.4. передавати Сторонам усі напрацювання, отримані в рамках реалізації цього Меморандуму, в тому числі аналітичні матеріали та проекти тренінгової програми.

3.2. UNICEF agrees to:

3.2.1. support a pilot project on training attorneys who provide free secondary legal aid, in mediation within criminal proceedings related to children (hereinafter – pilot project), in particular, by developing its methodology, curricula and materials;

3.2.2. conduct trainings on mediation within criminal proceedings for attorneys who provide free secondary legal aid in order to build their capacity to act as mediators between alleged juvenile offender and victim of a crime for the purposes of juvenile diversion;

3.2.3. provide expert support, including by engaging attorneys who have participated in the training on mediation, in the course of implementation and achievement of the pilot project objectives;

3.2.4. share with the Parties all deliverables obtained under the implementation of this Memorandum, including the methodology of training professionals mandated to work with children in contact with the law, which were developed under the UNICEF activities in Ukraine .

3.3. New Justice Program agrees to:

3.3.1. involve experts to conduct analysis of the current status of conducting criminal proceedings regarding minors, as well as develop a training program on the protection of children's rights in criminal proceeding;

3.3.2. provide support in training the trainers and conducting regional trainings on the protection of children's rights in criminal proceeding for attorneys who provide free secondary legal aid;

3.3.3. provide support to the Parties in improving and testing the mechanisms of serving non-custodial sentences by juveniles;

3.3.4. share with the Parties all deliverables developed in the framework of implementation of this Memorandum, including analytical reports and drafts of a training program.

НА ПІДТВЕРДЖЕННЯ
ВИЩЕЗАНАЧЕНОГО, уповноважені
представники Сторін підписали цей Додаток А
до Меморандуму

IN WITNESS WHEREOF,
duly authorized representatives of the Parties signed
this Annex A to the Memorandum

Від Міністерства юстиції України:
Міністр
Петренко Павло Дмитрович

On behalf of the Ministry of Justice of Ukraine:
Minister of Justice of Ukraine
Pavlo Petrenko

Дата _____ 2018 року

Date _____ 2018

Від Координаційного центру з надання правової
допомоги:
Директор
Бонюк Олексій Петрович

On behalf of the Coordination Centre for Legal Aid
Provision:
Director
Oleksii Boniuk

Дата _____ 2018 року

Date _____ 2018

Від Представництва Дитячого фонду ООН
(ЮНІСЕФ) в Україні:
Голова Представництва
Джованна Барберіс

On behalf of the United Nations Children's Fund
(UNICEF) in Ukraine:
Representative
Giovanna Barberis

Дата _____ 2018 року

Date _____ 2018

Від Кімонікс Інтернешнл Інк./ USAID «Програма
реформування сектору юстиції «Нове
правосуддя»:
Керівник Програми
Девід Майкл Вон

On behalf of
Chemonics International Inc. / USAID Nove
Pravosuddya Justice Sector Reform Program:
Chief of Party
David Michael Vaughn

Дата _____ 2018 року

Date _____ 2018

